

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:	
Egy évre — — —	240 Lei.
Fél évre — — —	120 Lei.
Egy negyed évre — —	60 Lei.
Egy hónap — — —	20 Lei.

Hirdetőknek árcsúlya szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
útak palotájában.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand 1.
(Jónafai téherceg-ut) 22. sz. sz.
TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Péntek, július 7.

Mai számunk
főbb közleményei:

Egy aradi mérnök tragédiája.
Az orgoványi búper tárgyalása
A bécsi C szervezet leleplezése
Oroszok a hágal konferencián.
Luxusadók befizetése.
Hogyan választanak lugoszlá-
viában?
Felmentették a bécsi monarchista
izgatókat.
Egy timisoarai kereskedő ka-
landja Aradon.

Falábon járó,

félkarn, yak, bema, meg sokkos nyomoréka a háborúnak, a hadi-
ermes előhalottak és az éremmel-
küli névtelen hősök többi szeren-
csétlené vált százazrei itt járnak,
ténferregnek közöttünk, a nagy
ajulásból, a halálos ijedtségből fel-
eszmélt, a véres vihart százaz tető
alatt átgubbasztott és az élet új
gyönyörűségeit ismét habszolva
élvezők között. Állam és társada-
lom súlyos, soha meg nem fizet-
hető adóssággal terhelve állanak
e százazernyi bus hadsereggel
szemben, mely néma szemrehá-
nyással figyel az idők gyors sza-
ladását; a háborúnak négy éve
vége már, de számtalan rokkant-
jai még most is a háboru legna-
gyobb nyomorúságát és igazságtalanságát kénytelenek elviselni.

Négy év óta ugyiszólván nem
történt semmi az élet eme elesett-
jei érdekében. Négy év óta állam
és társadalom az olcsó sajnálko-
zás, a sápitóztó tétlenkedés, a med-
dő tervezgetés és az olcsó ígérlet
improduktivitásán kívül egyetlen
egy erős gondolattal, egyetlen egy
valamire való tettel nem állott e
szerencsétlen, sorsüldözött embe-
rek mellé, a halál eme bánatos
pajtásai mellé, akiket pedig még
nemrég a hős gyönyörtől és min-
den tiszteletet parancsoló megha-
tározásával illettek. Akik a halál
pökléből nevetve és vigan mene-
külték, ma kegyencei az életnek,
csengve gurul feléjük a szerencsé-
seknek hízogó arany, de azokat,
akik a nagy megváltások pusztító
lángviharában kenyeret kereső ke-
züket vesztették el, akik kopogó
mankón közelednek a boldogulás
két lakattal bezárt kapujához, akik

a lövészárokból a tüdővészén kívül
csupán meghasonlott lelküket hoz-
ták haza magukkal, azokat senki
észre nem veszi, azok mellett ki-
hült érzéssel rohan el a máért és a
jövőért törtető profán élet.

Súlyos mulasztást kell itt hely-
rehozni, nem később és nem hol-
nap, hanem haladéktalanul, most
azonnal. Államnak és társadalom-
nak egyáltalán mulhatatlan köte-
lessége intézményesen gondos-
kodni a háboru összes rokkantjai-
ról, románokról, magyarokról, né-
metekről, azokról, akik vérükkel,
egészségükkel váltottak meg ben-
nünket, akiknek mi többiek az éle-
tünk szépségét, örömeit köszön-
hetjük. Ezt nem a hála kívánja,
nem is a becsület parancsolja, de
az állam és a társadalom elemi ér-
deke.

Ma még mosolygó nyár van.
Az új kenyér pillanatra talán feled-
teti a régi gondokat. De a tél rém-
ségei közelednek és a százazernyi
rokkant had újra reménytelenül
mered a megpróbáltatás küszöbén
álló újabb nagyhete elé. A jólla-
kott társadalom könyöradományai
fillérek csupán, az állam pedig
még mindig csak statisztikát csi-
nál.

Aranyvonat.

Irta: Somlyó Zoltán.

Márciusban, egy illatos, me-
legszeles ifjú napon, amikor a
határban az eltakarodott hó ned-
ve alól kibujtak a legelső ibolyák,
az ellenség a metropolis határába
ért. A hónapok óta marsoló, ve-
rekedő katonákat egy karcoshan-
gu tábornok vitte ennyire. Már
napok óta a békésen visszavo-
nuló ellenség után ballagtatta a
seregeket és amikor a kifáradt
hadak visszaérkeztek a főváro-
sukba, körülzártta azt és elhatá-
rozta, hogy a várost kiéhezteti.

A nap percről-percre izmo-
sodott. A csillogó hidegségű télre
szelid, ájtatos tavasz jött. A bar-
na föld lihegve dobálta ki magá-
ból a forró párákat, amely gomo-
lyogva szállt föl a nap felé a le-
rongyolódott katonák izzadt tes-
te alól. Az első napon alig hitték
ennek a rémitő borzalmas fordulat-
latnak. A hadvezetőség pontos
kimutatást készített és kitünt,
hogy az összes hadba szállt se-
regek elveszték. Az egyetlen had
test maradt meg, amelyet most
az ellenség hazáig kísért hátulról
és amelyet oly végtelenül rászé-
dett. Az egész ország, ugyiszólván

A magántulajdon kérdése
a hágal konferencián

BERLIN. A hágal konferen-
cián a magántulajdon kérdése tár-
gyalása alkalmával nagy viták és
nagy differenciák merültek fel. Az
oroszok azt a taktikát alkalmaz-
ták, hogy külön kívánságokat tár-
nak elő, amellyel az a céljuk, hogy
a tanácskozások idejét meghosz-
szabítsák. Az oroszok legújabb
kívánsága az most, hogy az ösz-
szes magánhitelezők részére kérdő
leveket bocsátanak ki, hogy azok
kitöltése után a szerzett adatok
alapján folytassák a tárgyaláso-
kat. (Rador.)

BERLIN. Diplomáciai körök
hangsúlyozzák, hogy egy lében be-
lül tisztázódni fog a helyzet a há-
gal konferencián. Litvinov újból
hangsúlyozza, hogy a nagyhatal-
mak azonnal térjenek át az oro-
szoknak nyújtandó kölcsön ügyé-
re, mert enélkül a tulajdonképeni
tárgyalások megszakadnak s az
orosz ügyek bizottsága hiábavaló
munkát végez. A tegnapi ülésen
így a legteljesebb kuszáltság képe
uralkodott. Órák hosszat tartó
szónoklatban válaszolt Lloyd Gre-
ane a felmerült problémákra. Majd

újra Litvinov emelkedett szólásra
és korainak minősítette a Lloyd
Greane által feltett azon kérdést,
hogy a sok millió kérdő lap költsé-
geit, amelyeket a magánhitelezők-
hoz intéznek, ki fogja viselni. Mire
egy ironikus vita fejlődött ki a Lit-
vinov és az angol megbízott kö-
zött úgy, hogy a konferencia ele-
jén optimistkusnak ítélt helyzet
ma már egyáltalában nem mond-
ható ragyogónak sőt ez a legutób-
bi konferencia igen súlyos problé-
mák elé állította az egyes államok
delegátusait. (Rador.)

HÁGA. Az orosz delegáció be-
mutatta az orosz költségvetést,
amely szerint 993 millió arany ru-
bel bevétellel szemben egy milliárd
132 millió arany rubel kiadás van
előirányozva. Így tehát a deficit
139 millió arany rubel. (Rador.)

— A főpolgármester utazása. Dr.
Robu János főpolgármester holnap
reggel fontos hivatalos ügyek elin-
tézése végett Clujra (Kolozsvárra)
utazik. A főpolgármester visszaér-
kezése után kezd meg hat heti sza-
badságát.

ván fegyveres erő nélkül állt. Az
öreg férfiak sirva ültek otthon az
ablakban és a halmok felé sóhaj-
toztak, amelyek alatt fiak és lá-
nyaik szerelmesen feküdtek.

El kellett végül is hinni a teljes
összeomlást, a híres és fiatal or-
szág teljes bekebelezését.

Néhány katonaszökevény a
kloakákban bujdokolt. Némelyik
gyávaságból bujt el a csatornák
szennyébe, de sokan a remény-
telen jövő miatt keseredtek el.

Akadtak olyan tiszték, akik
dinamittal robbantották ki a tes-
tükből egy-egy karjukat, comb-
jukat; ezek is a csatornába ke-
rültek, a hadbíróság sujtó kezé-
től való félelmükben. Most ott
feküdtek bémán, véresen és mocs-
kosan és nem volt, aki megbün-
tesse őket. Az éhség rémének fe-
kete feje beleszurta zöld tekin-
tetét a város szennyvizének szük-
koltu, földalatti rejtekeibe, ahol
kiálhatatlan büz és riadalom öl-
dökölte az embereket. Véres volt
a csatornák alja. Cafatokban ló-
gott az elgémberedett hus a me-
nekültek ökléről, amelyet dühük
ben a kábelek cementhurkolatá-
hoz verdestek, nem tudván már
különbséget tenni reggel és éj-
jel, délelőtt és délután között.

Végre tudatára ébredtek annak,
hogy az anyák, nővérek és szere-
tők elhagyták őket és megfled-
keztek róluk.

Két fivér is guggolt a kloakák-
ban. Két szendearca, fiatal; mű-
vészek mindketten. Vértelen tes-
tű fiúk, akik hosszú éveken át
tanulással foglalkoztak és megret-
tentek a háboru hírére. Már hó-
napok óta bujkáltak a főváros
boulevardja alatt és végül már
annyira kifinomodott a hallásuk,
hogy megismerték alulról az is-
merőseik lépéseit, akik két-há-
romnaponként fölkeresték őket,
hogy élelmet adjanak át.

Ezalatt a városban könnyek
között fogyott a kenyér és a vá-
gőhidakon az utolsó állatokat vág-
ták. Az emberek még egyre nem
voltak tisztában azzal, hogy
egymást ölik meg. Egy liarapás
élelmiszer aranyakba került és
még így is csak korrupcióval le-
hetett ennyivalóhoz jutni. A fe-
jetlenség és elkeseredés pokoli
zsivaja tombolt az utcákon, amé-
lyeken megszűntek a távolságok.
Az emberek a hatodik utcába kiál-
toztak át egymásnak és éjjelen-
ként félméztelenül szaladgáltak a
paloták alatt.

A rendőrök egy darab ke-

Hogyan választanak Jugoszláviában?

(Egy magyar képviselő sem jut be...)

A belgrádi parlament üléstermében tegnap Pribicevics Szvetozár magyaráz a köréje seregülő képviselőknek:

— Legyetek csak nyugodtak a választásokon föltétlen győzelmet aratunk és megmenjünk az országot.

Az egyik ellenzéki képviselő, aki szeret gúnyolódni, közbeszóli:

— Nem sokan hisznek az Önök győelmében miniszter ur. A Vajdaságban szervezkednek a magyarok, akik ha szövethoznának a többi nemzetiségekkel és az odaváló helyi szláv pártokkal, minden vonalon leverik magukat.

A kultuszminiszter legyint a kezével gögösen, megvetéssel, magabizással:

— Egy magyar képviselő se jut be a parlamentbe.

A képviselők nagy szemeket meresztenek, mire Pribicevics megmagyarázza a talányt.

— A névjegyzéknek összeállításánál csak azokat a magyarokat és németeket vesszük fel, nehézség nélkül, a kik a mi biztos embereink. A többieknek az összes rájuk vonatkozó személyi és egyéb adatokat hatósági bizonyítványokkal kell majd igazolniuk. Ugyanakkor a hatóságok megkapják a bizalmas utasításokat, hogy nem szabad kiadni ezeket a hatósági bizonyítványokat.

Mindezt olyan hangsúlyozással mondja a kultuszminiszter, hogy senki sem tudhatja, hogy tréfált-e, vagy komolyan beszélt. Azután így folytatta:

— Így lesz Szerbiában is, ahol azokat, akik kommunistákra szavaztak, most megmenjünk a hasonló fáradságtól.

Egy timisoarai kereskedő

kalandja Aradon.

(Aki pénzét a párná alatt tartja.)

Kellemetlen kalandban volt része tegnap este Aradon egy timisoarai kereskedőnek. A kereskedő a Venezia kávéházban szórakozott és valószínűleg igen gyakran szedhetett elő kövér tárcáját, melyben egymás mellett sorakoztak az ezresek. A kávéházban figyelmeztették a kereskedőt, hogy ne mutogassa a pénzét, mert a nagy zűrzavarban bizony könnyen lába lehet. A kereskedő megfogadta a jó tanácsot és felment a kávéház felett levő szállodába és a tárcájából kivett 13 ezer leit és a párnája alá rejtette. Azután nyugodtan ment vissza a kávéházba és cigány,

zene mellett mulatott késő éjjeli órákig. Mikor ismét felment a szobájába észrevette, hogy a párnája alól időközben eltűnt a 13 ezer lei. Természetesen azonnal kutatni kezdett az elveszett pénz után. — Azonban minden eredmény nélkül. És ekkor váratlan eset történt, a szoba egyik sarkába meghúzódva egyszerre megpillantotta a szoba asszonyt egy férfi társaságában. A kereskedő annak a nézetének adott kifejezést, hogy talán a hivatalos vendégei tették el a pénzt. Miután a vendégek nem osztották a károsult ebbeli nézetét — feljelentette őket a rendőrségen, amely ma délelőtt előállította a két gyanúsítottat akik egyelőre mindent tagadnak.

nyérhajért elfordultak a léptenyomon történő gyilkosságok színhelyétől és fiuk apáikat öklükkel egy csapással verték agyon egyetlen aranyért. Feleségek egy hét leforgása alatt ötven férfi kezébe kerültek, egy rendes ebédért, egy selyemköpenyért. A háború felcíomázott csontváza lógott a táviró-vezetéseken, üzletek fölött, a megvakult cégtáblákon és a vendéglők és kávéházak nagy üvegablakaiban...

Oththon már nem volt senki. A tulajdon becsé halálos gyűlöletté vált, nyílt utcán rángatta le az erősebb a gyengébbnek óraláncát és a nők, — kis buta színesnők — mezítelenre vetkőzteték a magányos urlasszonyokat örült és megvadult apró lovagjaik segítségével, akik hirtelen világiaknak és életművészeknek képzeletük magukat. Egész kis portyázó csapatok keletkeztek élvágyó fickókból, akik monoklivál és pénzzel felfegyverkezve, éjjelnappal az utcán flangéroztak és nőkre vadásztak. El-elkiáltották magukat, hogy itt az ellenség, betört az utcákba... és ennek az örve alatt védelmükbe vették a megriadt, remegő nőket...

Csak két hétig tarthatott így. A roppant széles város teljesen élelem nélkül maradt. Végül élet-

mes vállalkozók patkányokkal kezdtek kereskedni és vagyonoikat gyűjtöttek.

A harmadik héten beüzent a torzonborz ellenséges tábornok a városba, hogy fizessék már meg a hadisarcot, ötven milliórdot. Semmiféle pénzt nem fogadott el, csupán aranyat. A vonatok már hetek óta vesztegeltek az ország egy pontja fölül sem lehetett hírt vagy segítséget kapni. Az arany, ami a városban találtatott, uzsorások és gyilkos vállalkozók kezében volt és várt a borzasztó kamatokra. Különös zenéje lett az aranynek. Az emberek fülei vérre és acélsúrolásra emlékeztető zenét hallottak lázban, amikor aranyról beszéltek. Az ötven milliórdot két nap alatt össze kellett gyűjteni. Ennyi időt kaptak a pénz beszállítására, különben a határban fenevadakká bátorodott ellenséges csapatok bejönnek és összekaszabolnak mindent!

Egyszerre lebukott az arany napja. A férfiak örömrivalgással kapcsolták le magukról az aranygombokat és minden aranyat odaadtak. A nők kiszállottak aranyaik fényéből és csupaszon szórták el maguktól a vakító ékszereket. A nyakakon sűrűen be-

Irodalom és művészet.

A budapesti Belvárosi Színház vendégjátéka.

A Belvárosi Színház együttese tegnap este Egyed Zoltán Rouge et noir című tragikomédiáját mutatta be. Az egyáltalán nem újszerű hatásokkal dolgozó színjáték, mely problémáját — az asszonyi józanság és köteles hűség öntudatraébredését — egy kalandos álom kaleidoszkopján át iparkodik megérzékelteni a közönségével, ma már újszerűségben meglehetősen túlhaladott. Egyszerűbb és nem kevésbé hatásvadászó formájában az ugynevezett szkeccsek műfaja adagolt élénk belőle éppen eleget az utóbbi tíz év alatt. Kulturáltabb, drámaibb és mélyen járób alakban Molnár Ferenc Farkasában találkoztunk a teljesen analog technikai trükkel. Titkos Ilona, az asszony, az asszonyiasság sokfordulatu érzelmskáláján teljes mértékben bontotta ki magából mindazt az ezerfázisú drámai erőt, amit ez ar darab bonyolalmasan megrajzolt vezetőkaraktere megkövetel tőle. Pethő Atilla a férj hármasszerepében nagyszerű beszéd-tudásáról, jellemmegrajzolósi képességéről tett tanúságot. B. Tompos Ella kis epizódalakítása dicséretreméltó és jól megfogott volt. Szép Ernő Jávai meséje következett ezután. Nem új előttünk, de a rendezés ilyen beállításában a primitív szigetlakó ember érzéseinek és ösztöneinek a tegnap estén adott leegyszerűsítésében mégis teljesen újszerű. Németh Juliska végtelen intelligenciával kidolgozott jávai asszonya tökéletes illúziót keltő volt formájában, felfogásában, mozdulataiban, mint hangbéli alakításában egyaránt. Boray Lajos markáns egyéniségének különösképpen megélt a puritán vadember sok erőfeszítést igénylő alakja, melyet igaz művészettel sikerült élénk állítania. Baló Elemér kis szerepében ezúttal is csu-

pa életet ad a mindent átértő és átérző teljes idegapparátussal dolgozó művész ez a fiatal színész, ki néhány szavával ép úgy uralni képes jelenését, mint amikor generális alakítást produkál vezetőszerében. (bgy.)

• Heti műsor. Pénteken: A mosolygó asszony. A négyszög. Belvárosi színház vendégjátéka. Szombaton: Három csésze tea. A Belvárosi színház vendégjátéka. Vasárnap délután: A sziniiskola vizsgaelőadása. Este: A budapesti Belvárosi Színház vendégjátéka.

• Színházi iroda hírei. Belvárosi Színház vendégjátékai. Ma, pénteken este folytatja a Belvárosi Színház művészegyüttese diadalmas és sikeresen gazdag vendégjátékait. A hirdett összes művésztagnak tegnap megérkeztek Aradra, így a teljes ensemble felléptével kerül ma este színre a Mosolygó asszony. Ezt a francia újdonságot Budapesten csak a télen fogják bemutatni, így a mai előadás a művészegyüttesnek is premierje lesz. A mosolygó asszony előtt A négyszög egyfelvonásos francia vígjáték kerül színre. Mindkét darabban a szerepeket Németh Juliska, Titkos Ilona, Pethő Atilla, Baló Elemér, Harsányi Rezső és Boray Lajos játsszák. Az előadás előtt dr. Bárdos Artur igazgató bevezető beszédet tart. A csütörtök estére váltott jegyek a mai péntek estére szóló jegyekkel a színházi pénztárnál becserelelendők. — Vasárnap délután tartja a városi színház sziniiskolája évadzáró vizsgaelőadását a nyári színházban, rendkívül mérsékelt helyárrakkal. Színrekerül egy nagyszerű kis operett és színmű az összes növendékek közreműködésével.

Rendőrök és fiakkeresek harca Budapesten.

(Két halott, négy súlyos sebesült.)

BUDAPEST. Két rendőr az éjszaka folyamán agyonlőtt két fiaváros kocsist, másik kétőt pedig megsebesített. Közben azonban a rendőrök maguk is súlyosan megsebesültek. Az összetűzésre az adott okot, hogy az egyik kocsi kocsist az egyik rendőr igazoltatta, mert nem égett a kocsijának a lámpája. A kocsi a rendőr felszólítására durván válaszolt és nem akarta meggyújtani a lámpát. Ebből összetűzés keletkezett a rendőr és a kocsi között. A kocsi kést rántott és többször megszúrta a rendőrt, mire az revolveréből a kocsisra lőtt. A megölt kocsisnak három társa sietett segítségére, de ugyanekkor a rendőr is segítséget kapott egy másik rendőr személyében. Egy másik kocsi ekkor megtámadta késével a segítségre siető második rendőrt, mire az szintén revolverét használta. Kotró Gábor és Mészáros II. Zsigmond rendőrök mellett hét-hét késszúrás járta át, állapotuk életveszélyes. Terényi János és Csermák György fuvaroskocsisok pedig szívlövéseket kaptak úgy, hogy azonnal meghaltak. A másik két kocsi szintén súlyosan megsebesült.

pudereztek a láncok és csattok nyomát és forrását; csak a karikagyűrűk tömege egy hegyre valónyi volt. Óráról-órára hozták, szállították a rengeteg aranyat, amit az emberek felszabadulva, lélekzavisszafojtva adtak a hadisarcba. Hívták az ékszerszöket, akik már készen tartották az iríztatos mennyiségű beolvasztott aranyat. Az egész várost előntötte az arany világossárga színe, amely ott táncolt a szemekben és ott ugrált az ujjak hegyében. Senkinek sem jutott eszébe akárcsak egy kis medailont is megtartani. Megutálták az aranyat a puskapor füstjének közelségében és lenézték az ékszereket bombákkal telítődött álmakban.

Harmadnapra összegyűlt az ötven milliórd. Az aranykötögeket egy hosszú vonatra cipelték. Minden waggon színtől megtelet a sárga fémmel, amely a rostélyos ablakokon át sápadt hajnalot derengett bele az agyonzaklatott tájba. A frissen zöldelő fák arany sugarban nedveztek, a vetéseken gördült az aranynak fénye és dögöve, csikorogva, fáradt kattozással megindult az ellenség felé a béke zsirjával megkent, idomtalán, nehéz vonat az aranyvonat...

Magánorvosok díjazása Magyarországon

Budapestről jelentik: A magánorvoslás díjazásának ideiglenes rendezéséről rendeletet adott ki a népjóléti miniszter és amely hatályon kívül helyezi a magánorvoslás díjazása legkisebb mértékének megállapítása ügyében kiadott belügyminiszeri rendeletet. A magánorvoslás díjazása az 1876. XIV. t.-c. 48. §-a értelmében kölcsönös megegyezéstől függ. Ha ilyen létre nem jött, peres esetekben szakértők meghallgatásával a bíróság állapítja meg a díjat. Amennyiben az orvosi rendelés és látogatás díját az országos gazdasági munkáspénztár fizeti, a díjazás mérve a következő: Az orvos lakásán adott tanácsért vagy rendelésért nappal 3, éjjel 20 korona; a sérült lakásán tett látogatásért, amennyiben az két kilométernél nagyobb távolságnál történik, az orvosnak az oda és vissza megtett ut minden kilométerére után 4 korona távolsági pótlékra is van igénye. A fuvar a munkaadónál tett látogatás esetében a munkaadó, egyébként a község természetben szolgáltatja. A sebészeti, szülészeti, szemészeti és fogorvosi műveletek díjazására vonatkozólag a mellékelt szabályzat negyedik fokozatában foglalt díjtelek háromszoros összege irányadó. Ezek mellett a kezelőorvos a látogatásért járó díjakat is felszámíthatja.

oooooooooooo

Kánikula

A már olyan régen beharangozott hóhullám ugylátszik immár Aradra is megérkezett és teljes hatalmával nehezedik le ránk. Külföldről és vidékről fantasztikus hírek érkeznek hozzánk a rettenetes kánikula hatásáról. Amerikában (csakis ott történhet meg ilyesmi) már eddig 361 embert ölt meg a napszúrás. Budapest vízhiányai küzd. A vidéki falvakból nagy tüzeket jeleznek. A csillagászok jelentése szerint a napból több millió mértőföldes tüzesóvák törnek felénk. Ezekért a drótokon küldött és a csillagászok által „légből” kapott fantasztikus hírekért természetesen mi nem vállalunk felelősséget. Aradig még szerencsére nem ért el a több millió mértőföldes tüzesóva, nálunk tudomásunk szerint hála istennek nem halt meg senki napszúrásban, sőt vízhiánnyal sem küzdünk. Dacára ennek azonban, nagyon melegünk van. A hóhullám Aradra is elhozta a szokásos szennációkat. A korzón már kabát nélkül vonszolgálnak magukat végig a melegtől agyongyötört emberek. Hogy milyen fárasztó ez a séta, ezt azok tudják a legjobban, akiknek a cipőjük belesüppedt a cseppfolyósá vált aszfaltba. Csak az az egy vigasztaló, hogy a strandokon a nagy forróságot könnyebben elviselhetjük és a hóhullám elől a Maros hóhullámaiba merülhetünk és legfeljebb a nedves kosztümök tapadása által plasztikussá formált női testek okoznak némi beválasztást.

Dr. Nagy Sándor — szőlősgazda

(Birtokot vásárolt Kovaszinon.)

A régi Magyarország politikai életének egyik kimagasló alakja dr. Nagy Sándor, csendes visszavonultságban él most Aradon, minden idejét ügyvédi irodájának és családjának szentelve. Több cikluson át országgyűlési képviselője volt a nagylaki választókerületnek és egyik legragyogóbb szónoka a budapesti parlamentnek. Mint kriminalistát, mindig a legelső közbe sorozták. Bünygyekben olyan védői sikerei voltak, aminővel kevés ügyvéd dicsekedhetik. Volt hírlapíró, egyik aradi napilapnak évtizedeken át vezércikkírója, majd szerkesztője. Egyébként egyike a legkedvesebb, legszellemesebb bohémeknek, akit mindenki szeretett. Népszerűségét legjobban jellemezte, hogy az aradi törvényhatósági választásokon rendszerint minden párt fölvette listájára és ő szokta kapni a legtöbb szavazatot. A városi közgyűlések egyik legszivesebben hallgatott szónoka volt és ötletes humorával nem egyszer árasztott ar-

nyos derűt a közgyűlési terem szürke, komor hangulatára.

Dr. Nagy Sándor ma már nem érdekli a politika, nem foglalkozik újságírással, szónoki sikerekre is vajmi ritkán pályázik. Társadalmi élete a Dácia-kávéházbeli asztaltársasága körül merül ki, ahol sok élvezettel hallgatják lobogó szellemének vidámságot osztó, finom ötleteit. Dr. Nagy Sándor, az örök bohém, átalakult az idők változásával kedélyes nyárspolgárrá.

A tegnapi nap folyamán pedig szőlősgazda lett a Hegyalján. Megvásárolta Kovaszinon a volt Greiner-féle 11 katasztrális holdat kitevő szőlőt ötszázezer leért. És ezzel végleg hátat fordított mindennek, ami a politika kendőzött, hűken nemberére emlékezteti és bevomult egy sokkal hálásabb világba: a kádárkák, mustos fehérek és a furnátok hűséges birodalmába. Őszintén kívánja minden jóemberre, hogy ott se hagyják el régi sikerei.

Az orgoványi bünper tárgyalása.

(Bizonyítékok a meggyilkoltak mellett.)

Az orgoványi bünper mai tárgyalásán elsőnek Piros János csendőrmestert hallgatták ki. Ő volt megbízva azzal, hogy a Tóth fivéreknél a házkutatást megtartsa. Elmondotta, hogy Tóth megkérte őt arra, hogy a kisebbik tizenhat éves fiút engedje ki szántani, mivel időközben abban maradt a munka. Ő ebben semmi gyanusat sem látott és kiengedte a fiút. Tóthék csak ezután vallották be, hogy a rablott holmi a házuk előtt volt elásva. Tóthék később beismerték, hogy a rablott dolgokat kivették ebből a gödörből és a szántóföldön másutt rejtették el. A holmikat később ott meg is találták. A bíróság ezután Lebovits Emmát hallgatta ki. A tanu vallomásaiban elmondja, hogy a kérdéses estén látogatóban volt Páncéléknél. Határozottan emlíkszik még Páncél ama kijelentésére is, hogy most már nyugodtnak érzi magát mivel a kommun és a román megszállás elmúltak és Budapestre bevomult végre a nemzeti hadsereg.

Tárgyalásvezető: Ez nem tartozik ide. Csak a tényállásról tessék beszélni! A tanu ezután elmondja, hogy éjfél tájban kopogtatás költötte fel. Valaki durván bekiáltott az ablakon: „Nyisd ki büdös zsidó az ajtót!” Páncél erre az: felelte:

„Szegény ártatlan ember vagyok ne bántsanak!” azonban azoknak hiába beszélt, rátörték az ajtót. Ekkor a tanu elmenekült. Később, amikor visszatért, a támadók megtiltották, hogy be menjen a lakásba. Zbonában határo-

zottan felismeri az egyik támadó embert, mivel jól ismotta, amikor az Páncéltól pénzt követelte. Ez után Izsáki István volt izsáki községi bíró kihallgatása következett. A három áldozat kommun alatti és a román megszállás idején tanúsított magatartásáról sem mit sem tud. Valamint arról sem, hogy valamelyikük a kommun alatt Dumapatajon békés polgárokat felakasztott volna. Ezután Schmitz ezredes ügyész jelenti be, hogy a tanu vallomása folytán bebizonyítottak látva a védelem bizonyításának alaptalanságát az általa bejelentett többi tanu kihallgatásától eláll. A tárgyalást holnap folytatják.

Magyar gyárosok oroszországi tanulmányutja

Budapesten a kivitelezési iparágak vezetőképviselei tegnap a Gyáriparosok Orsz. Szövetségében bizalmas értekezletet tartottak az orosz piacot kereső ipar versenyképességének tisztázására. Az értekezleten kimerítő vita eredményeként az a felfogás alakult ki, hogy a magyar gyáriparnak különösen a német konkurrencia ereje miatt nincsenek jó esélyei Szovjetországban.

A magyar gyáriparosok ennek ellenére úgy határoztak, hogy termelési csoportonként tanulmányi bizottságokat fognak kiküldeni az orosz helyzet tanulmányozása céljából. Az első ilyen tanulmányuti bizottság már a nyár folyamán elindul s annak visszaérkezése után sorban kívánják Oroszországba küldeni az összes számottevő kivitelezési iparágak szakértőit.

Egységesítik

a kisantant valutáját

(A Prágai konferencia dönt a kérdésben.)

BELGRÁD. A jugoszláv pénzügyminiszter rendkívül érdekes tervvel foglalkozik, nem kisebb dolgot szeretne nyelbeitni, mint a kisantant államainak valutáját valamilyen módon kiegyenlíteni. A terv nagyjontossága mellett szól az a körülmény is, hogy az egalizált valuta az államok közötti gazdasági érintkezést a jövőben — ha a terv tényleg kivitelre is kerül — nem fogja akadályozni. Mig ma a valuták állandó hullámlása közepette az utódállamok vásárlói nem tudnak egymással oly mérvben gazdaságilag érintkezni, mint azt ezeknek az államoknak a helyzete szükségessé teszi. Ezzel biztos és állandó alapot létesítenének az államok közötti kereskedelmi cse forgalom részére. A pénzügyminiszter már összegyűjtötte ebben az ügyben az utódállamok prágai konferenciájára elkészítendő anyagot és a követelések útján már fel is kérte a kisantant államok pénzügyminisztereit hogy addig is tanulmányozzák a kérdést mennél alaposabban és a konferencián személyesen jelenjenek meg. Bucurestii jelentés szerint Bratianu Vintila román pénzügyminiszter már kijelentette, hogy a tervet megvalósíthatónak tartja és a jugoszláv pénzügyminiszter meghívásának eleget is fog tenni.

Párishoz közelebb van Budapest mint Versailles.

A magyar főváros és Páris között ma már rendszeresen közlekednek a személy és postaszállító repülőgépek. Budapest egén mindennap elberreg az a francia repülőgép, mely az aznap reggel Párisban feladott postát hozza Budapestre. Ennek a következménye az, hogy a reggel Párisban megjelent lapokat ugyan aznap este már a magyar fővárosban olvashatják. A boszorkányos gyorsaságu postajáratot maguk a francia lapok is élénken kommentálják, így többek között a Figaro a következőket írja erről: „Új légijáratot szerveztek, mely Párist, Bécsset, Budapestet, Belgrádot, Bucurestet és Konstantinápolyt érinti. Reggel feladott leveleink máttól kezdve félnégykor Bécsben vannak és délután hat órákor Budapestben. Az a levél, amelyet ma adunk fel Párisban, csak holnap érkezik el Versaillesbe, ha ugyan megérkezik akkor. Furcsa időkét élünk!”

Aki nyarat, vagy firdőre megy, ép úgy olvashatja az „Aradi Közlöny”-t mint odahaza. A kiadói hivatal bárhova — külföldre a bélyegháltságot megfizetése mellett — utána küldi előfizetőinek az „Aradi Közlöny”-t.

HIREK.

— **VIDÉKI ELŐFIZETŐINK.** Az előfizetést negyed alkalomával az eddigi szokástól eltérőleg, postautalványt nem csatoltunk lapunkhoz. Tisztelettel felkérjük a vidéki előfizetőinket, hogy úgy hirtalékos tartózkodásukat, mint előfizetésüket az „Aradi Közlöny”-re a kiadóhivatalnak mielőbb beiktatni sziveskedjenek, hogy a lap zavartalan küldése biztosítva legyen.

— **A luxusadók befizetése.** Julius hónapban a következő sorrendben kell befizetni a luxus és forgalmi adót a pénzügyigazgatóság földszint 15. számú helyiségében: 10-én F., 11-én G., 13-án H., 14-én I., J., 15-én K., 17-én L., 18-án M., 19-én N., O., 20-án P., 21-én R., 22-én S., 24-én S., 25-én T., 26-án V., W., Z., 27. és 28-án részvénytársaságok.

— **Amerikai újságíró a magyar újságírókért.** Budapest. Kaufmann György, a Newyork Globe Budapestben időző munkatársa, aki lapjában mindig a legrokonszenvesebben foglalkozott a magyarsággal, most tanulmányuton van Magyarországon. Az amerikai függetlenségi proklamáció emléknapján vacsorát adott Budapesten, amelyen az irodalom és a közélet számos kiválósága vett részt. Többek között jelen voltak: gróf Apponyi Albert, Rákosi Jenő, Huszár Károly, Heltai Jenő, Molnár Ferenc, Márkus Miksa. A lakomán Kaufmann bejelentette, hogy a Magyarországi Újságíró Egyesület segélyalapja javára ezer dollárt ad. Az adományért Márkus Miksa, az Újságíróegyesület elnöke mondott köszönetet. Köszönetében hangsúlyozta, hogy magyar újságíró, aki dolgozni tud, nem szorul könyöradományra. Kijelentette, hogy az ezer dollárt azok között fogják szétosztani, akiket betegség, öregség, vagy álláshiány kényszerít munkátlanosságra.

— **Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközözi a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)**

— **Orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok jelentkezése.** A megyei orvosi hivatalhoz ma rendelet érkezett a cluji egészségügyi főfelügyelőségtől, hogy mindazok az orvosok, gyógyszerészek, állatorvosok, akik a háború alatt nem teljesítettek katonai szolgálatot, kérjék a tartalékos tiszti állományba való felvételüket. Az erre vonatkozó kérvényeket a megyei orvosi hivatal útján kell beiktatni a hadügyminisztériumhoz.

— **Vaggonköz.** Ma délután hat órakor a Piata Stefan cel mare (Béla-téren) egy vagon rongy a kis vasut mozdonyának kéményéből kipattanó szikrától meggyulladt. A hamarosan odaérkező tűzoltóság a tüzet rövid idő alatt eloltotta. A vagon rongy Hartmann Samu kereskedő tulajdonát képezte. A kár jelentéktelen.

— **Érdekes sorsolás.** Érdekes és nem mindennapi esemény lesz az a sorsolás, amelyet a pénzügyigazgatóság engedélyével tartanak meg a napokban. Sorsolásra kerül egy Puch automobil, a sorsjegy ára darabonként 50 lei. Egy gig, lóval, felszereléssel, 20 leies sorsjegyek ellenében. Sorsjegyek kaphatók Bloch és Peihler papírkereskedésében Aradon és a Kálás vendéglőben Pécén.

Elhalasztották a román-magyar gazdasági konferenciát.

(A tárgyalásokat valószínűleg csak ősszel fogják megkezdeni.)

BUDAPEST. Ma bécsi telefonjelentés közölte a budapesti sajtóval, hogy a magyar-román gazdasági tárgyalás ügyében a román gazdasági érdekképviselők benyújtották elaborátumukat a román kormányhoz. Az érdekeltek ezek szerint megállapítják, hogy a magyar iparcikkek igen jó piacra találnak Romániában. A bécsi osztrák-román gazdasági kamarát Bucurestből arról értesítették, hogy a magyar-román gazdasági tárgyalások július nyolcadikán megkezdődnek. Erre a hírre illetékes helyen a következőket jegyzik meg magyar részről:

— Sajnos, a magyar-román gazdasági tárgyalások kérdése még nem jutott olyan előrehaladott stádiumba, mint ahogy azt a telefonjelentés tudni véli. A tény az, hogy illetékes román körökkel

folynak ugyan az előkészítő tárgyalások, ezeknek azonban mind a mai napig pozitív eredményük még nincs. Ebben a kérdésben a döntés a legjobb esetben augusztus elejére várható. Ilyenformán nincsen szó egyelőre a tárgyalások felvételéről, annál kevésbé fixírozott nyolcadiki időpontról. Reméljük azonban, hogy az előkészületek eredményesek lesznek és azután a tárgyalásokat legkésőbb augusztusban vagy az ősz folyamán tényleg meg is lehet kezdeni. Az összejöveleket előre láthatólag Bucurestiben fogják tartani. Ami a cseh, illetőleg jugoszláv gazdasági körökkel való tárgyalásokat illeti, ezeknek az időpontja még távolabb esik a magyar-román tárgyalásokénál, úgy, hogy féltő, hogy ezeket a tárgyalásokat csak a tél elején kezdhetik meg.

— **Halálozás.** Robitsek Lajos ma reggel 65 éves korában meghalt. Az elhunyt ia volt néhai Robitsek Samunak, aki Arad zenei életében hosszú ideig vezetésesélyiség volt. Robitsek Samu még 80 éves korában is játszott a filharmonikusok zenekarában. Egyébként értékpapírüzletek lebonyolításával foglalkozott, amelyet halála után fia, a most elhunyt Robitsek Lajos folytatott. De mivel az utóbbi években az értékpapírok forgalma Aradon erősen csökkent, Robitsek Lajos jövedelméből foglalkozás után nézett és sertés-ügynök lett. Szorgalmas, törekvő munkásságával tekintélyes vagyont tett szert. Tulajdonát képezte a Str. Dr. Ratiu (Sárosi-utca) 1. számú ház is. A család a következő gyászjelentést adta ki:

— **Öz.** Robitsek Lajosné úgy a maga, mint gyermekei és teljes családja nevében a legmélyebb fájdalommal jelenti jóbarátainak, hogy férje Robitsek Lajos 65 éves korában, rövid szenvedés után csütörtökön reggel elhunyt. Utolsó útjára péntek délután fél 5 órakor kísérik drága halottunkat Str. Dr. Ratiu (Sárosi-u.) 1. alatti házukból. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Megkezdődött a munka az Astra-gyárban.** Az Astra-vaggongyárban a munkások ma reggel rendes időben munkába álltak. A tárgyalások a munkások vezetői és Popescu munkügyi felügyelő között még nem fejeződtek be, azonban a munka rendes menete egyelőre biztosítva van.

— **Az Acsev. telepengedélye.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy az Acsev. igazgatósága elhatározta, hogy tisztviselői részére egy kétemeletes palotát építtet a Piata Stefan cel mare (Béla-téren). Az Acsev. igazgatóságának telepengedély iránti kérelmét ma tárgyalta a városi tanács és úgy határozott, hogy a kérelmet sürgős elintézés végett átteszi az építési bizottsághoz, hogy a telek árának megállapítása céljából nyújtson be a tanácshoz javaslatot.

— **A kut halottja.** Tegnap délelőtt Sobodan Anna soborsini parasztleány vízhozás közben beleesett a kutba. Mire kihúzták, halott volt. A

szerecsétlenségről a csendőrség jelentést tett az aradi ügyészségnek, amely a holttest eltemetésére megadta az engedélyt.

— **Rottenberg Jenő halála.** Az Aradon is jól ismert Rottenberg Jenő, az Asphaltipar részvénytársaság vezérigazgatója, néhány nap előtt Budapesten meghalt. Halálával, mely mindenütt nagy részvétet keltett, sulyos csapás érte az építőipart, mely a régi Magyarország minden községében és városában épített utakat és az elkapcsolt országútszakaszon levő utak is soká fogják még hirdetni Rottenberg Jenő lankadatlan munkáját. Az elhunyt vezérigazgatót a farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Ezüstlopás.** Skabló Istvánné ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy távolléte alatt 10 ezer lei értékű ezüstműt elloptak a lakásából.

Egy aradi mérnök tragédiája.

(Letört karrier és börtön az asszony miatt.)

A legszomorúbb, a legnagyobb tragédiák csendben, az emberek lelkeiben viharzanak le. Egy szomorú sorsu szerecsétlen ember került ma a rendőrség kezébe. Büne: hogy szerette a feleségét aki elhagyta és hogy felejtse ivásnak adta magát. Egykor elegáns aradi mérnök az illető, aki ma zülötten, rongyosan állt a rendőrbíró előtt és visszafojtott zokogással beszélt el a nagy tragédiáját.

Jakubcsák Sándor kiváló tehetségű mérnök néhány év előtt a Marta gyárban dolgozott. Ott megszeretett egy hivatalnoknőt és elvette feleségül. A fiatal mérnököt az imperium átvétele után Magyar országba hívták, ahol vezető állást foglalt el a diósgyőri vasgyárban. Hogy milyen tragikus események játszódtak le családi életében arról hallgat a rendőrbíró előtt. Csak annyit lehet kivenni belőle, hogy felesége, akit rajongásig szeretett két évi házasság után fakedőn

ból. A rendőrség a lopás ügyében megindította a nyomozást.

■ Az aradi színház nagyszabású és szenzációs parkünnepélye a színház és társulat összes tagjainak közreműködésével július hó 16-án, vasárnap lesz megtartva.

— **Állást keresnek.** Az aradi állami munkaközvetítő vezetője a következőket közli az érdekeltekkel: Állást keresnek: 1 fényképészség, 2 kereskedőség, 2 szakácsnő, 1 cipész, 1 vízvezeték-szerelő, 1 borbély, 1 kovács, 1 tisztviselő, 1 géplakatos, 1 bádógos, 1 kertész, 1 gyárimunkás, 1 szabó és 1 vaskereskedőség. Állást nyerhetnek: 1 inas, 1 kiszolgáló leány, 1 bognár és 20—25 szakácsnő és mindenféle leány.

— **Öngyilkos lett a berlini Landru.** Berlin. Az asszonyok, leányok és gyermekek meggyilkolásával vádolt Grossmann mészáros cellájában ma felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. A bíróság ennek következtében megszüntette ellene az eljárást.

TAVIRATOK.

Osztrák-magyar árucseré egyezmény.

BÉCS. Ausztria és Magyarország között a mai napon létrejött az árucseréegyezmény és a mai napon megtörtént mind a két kormány részéről a jóváhagyás és ezzel az egyezmény a mai napon életbe is lépett.

A német főúri családok ellen.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés kimondotta, hogy a köztársaság védelméről szóló törvény elfogadása után mindazon egykori főúri családok hozzátartozói, akik ezen törvény keretében ütköző bűncselekmény miatt elítéltek, a német birodalom területéről kiutasíthatók. Azok pedig, aki a birodalmon kívül laknak, csak a kormány engedélyével térhetnek vissza. (Rador.)

hagyta és vissza jött Aradra. A szerecsétlen ember nem tudott az asszony nélkül élni, otthagyta állását és utlevél nélkül átszökött a határon, hogy feleségével találkozhasson. Aradon elfogták és visszatoloncolták Magyarországra. Ott kétségbeesésében ivásnak adta magát. Az ilyen módon lezülött ember már nem kapott állást. A felesége utáni vágyakozása mindinkább erőt vett rajta, nem bírt megenni nélküle és ismét visszaszökött Romániába. Ujra elfogták, áttették a határon de ő a múlt hónap 27-én megint Aradon volt. Felkereste feleségét, könyörgött neki, hogy térjen vissza hozzá de az asszony hajthatatlan maradt. A rendőrség ismét átakarta kisérni a határon, a magyar hatóságok azonban nem fogadták vissza. Ma délelőtt a rendőrbírótság csavargásért és közbotrány okozásért 10 napi börtönre ítélte és egy évre kitiltotta Arad város területéről.

Az új magyar lakásrendelet.

(Négy kategóriába osztják a lakásokat.)

Az Aradi Közlöny jelentette már, hogy Budapesten a kormány új lakásrendeletet bocsát ki a lakásbérlők és háztulajdonosok közötti viszony és lakberek emelésének újabb szabályozására. A rendeletet most módunkban van részletesen is ismertetni. Ennek főbb pontjai a következők: Azok az üzletek, amelyek 1920. május elsején 2000 koronát fizettek, az 1917. évi bérnek tizenötszörösét fizetik. — Azoknak az üzleteknek az évi bére, amelyek 1920. május elsején 6000 koronát fizettek, az 1917-ikinek huszszorosára, azoké pedig, amelyek ugyanakkor 12000 koronáig terjedő bért fizettek, az 1917-ikiének harmincszorosára emelhető. Az új lakásrendelet szerint ezentúl minden lakásigazgatóért díjat kell fizetni. Még pedig 2 szoba után 300, 3 szoba után 400, 4 szoba után 1000, 5 szoba után 1500, 6 szoba után 6000 koronát. A hat szobásnál nagyobb lakásoknál minden további szoba után 3000 korona díj fizetendő. A rendelet a lakásokat négy kategóriába sorozza. Megkülönböztet: kis, közép, nagy és fényűző lakásokat. Az első csoportba azok tartoznak, amelyek 1920. május elsején 4000 koronánál nem fizettek nagyobb bért, a másodikba azok, amelyek 6000 koronánál többet nem fizettek, a harmadikba a 6000—8000 koronát fizetők, a negyedikbe pedig azok, amelyeknek bére 8000 koronán felül van. Az új lakásrendelet szerint a kislakások bére 1922. augusztus elsején az 1917. évi november elsejei bérnek négyszerese lehet. A többi három kategóriánál a felek a rendelet szerinti szabadon egyezkedhetnek. A lakásrendelet szerint az újonnan felállítandó lakásbérlői bíróság fog intézkedni az olyan esetekben, amikor a háztulajdonos az üzletek bérét az előírásnál nagyobbra emelte. A közép és nagy lakásoknál a rendelet irányát állapítja meg. A bírósághoz nem lehet fellebbezni akkor, ha a háztulajdonos a középplakás bérét az 1917. évinek nyolcszorosánál, a nagylakás bérét pedig tizenkétszeresénél nagyobbra nem emelte. A fényűző lakások bérét teljesen szabaddá tették.

Szeretlem

(A Rockefeller-családban)

A Mc Cormick-családban úgy látszik benne van a romantika. Mr. Mc Cormick nemrég vált el a feleségétől, Edith Rockefeller-től és romantikus házasságot akar kötni Ganna Valskával, a párisi Nagy Opera énekesnőjével. Volt felesége, a J. D. Rockefeller leánya, egy fiatal bécsi orvoshoz megy feleségül és most előállott a fiatal Mc Cormick kisasszony,

is azzal, hogy ő is szeretni házasságot akar kötni és feleségül akar menni Max Oser lovardatula-jdonoshoz. Zürichben ismerkedett meg Oserrel. Ez az Oser régi svájci család sarja, a családja Baselben él, ő maga iestézzettel foglalkozik szabad óráiban, viszont a zürichi lovardából él, ahol a fiatal Mc Cormick

leányt is lovagolni tanította. Miss Mc Cormick tizenhat éves, Mr. Oser negyvennyolc. — Szeretem Maxot — mondotta. Az izlésünk egyenlő. Én nem szeretem az amerikai ugynevezett társaságot. Svájcot imádom és ott akarok élni életem végéig. Max festő, én költeményeket szoktam írogatni: nagyon illünk egymáshoz.

A bécsi C. szervezet leleplezése.

(Fegyvertár a bécsi diaconissák otthonában.)

BÉCS. A bécsi rendőrség a tegnapi napon szenzációs leleplezésnek jött a nyomára. Kiderült, hogy a hírhedt C szervezet Bécsben is tartott fenn egy fiókszervezetet, amelynek egész fegyvertára volt, abból a célból, hogy itt is hasonló merényleteket követhessenek el mint Németországban. Ezt a fegyvertartót a Lange gasse 13. alatt a bécsi diaconissák otthonában találták elrejtve. A szenzációs leleplezés a lakáshivatali tárgyaláson történt. A német tiszték nemzeti Szövetségének bécsi fiókja ugyanis egy magánzónót perelt két szoba kiürítésére. Az alperes ügyvéd-

je ekkor álláspontjának védelmezésére megdöbrent részleteket közölt a kérdéses szövetség eddigi működéséről. Együttal a fegyvertarra vonatkozólag is szenzációs adatokat terjesztett a bíróság elé. Elmondotta, hogy a diaconissák házában a szövetség kézigrántókat, gépfegyvereket, acélsisakokat, ekrazitpatronokat és gumibotokat tartott. A szövetség élénk összeköttetést tartott fenn az osztrák parlament nagymétpárti vezetőivel, így többek között a háború egyik legnagyobb vezetőegyeniségével br. Krauss Alfréd volt tábornokkal is.

Sport.

— P. S. C.—AAC. 6:0 (2:0.) Folyó hó 2-án Petrozsényban a négy tartalékkal szereplő aradi clubot a zsilvölgyi bajnokcsapat könnyen verte. Az aradi csapat játékát Bona szöv. bíró két ízben 11-el torolta meg és két játékost kénytelen volt kiállítani. A gólokat Cseh, Pálkás és Veszprémi rúgták. A mezőny legjobb embere Klein (P. S. C.) volt.

Felmentették

a bécsi monarchista izgatókat.

BÉCS. A bécsi esküdtbíróság ma tárgyalta Wolff ezredes és társainak szenzációs perét, akiket izgatás, hatóság elleni erőszak és a bírói ítéletek elleni tiszteletlenséggel vádoltak. Wolff ezredes a tárgyaláson azt hangoztatta, hogy Ausztriát csakis a monarchia mentheti meg a teljes zűlléstől. Kifejtette, hogy ő törvényes eszközökkel küzd a Habsburg monarchia visszaállításáért. Orenneville volt főkonzul a második vádlott, aki azzal védekezett, hogy az egyik lapban megjelent cikkének adatait egy munkástól kapta, aki így nyilatkozott előtte: „Fütyülök a köztársaságra, ha nem tud kenyeret adni, nekünk császárra van szükségünk!” A harmadik vádlott egy Neumstein nevű hetedik gimnazista diák aki azt vallotta, hogy ő a keresztény hitéért harcol és épen ezért hűségesen kitart a trón mellett. Elmondotta még azt is, hogy az ifjuság körében „Bund der Unerschrockenen” címen szövetség alakult, amelynek tagjai a destrukció ellen küzdenek. A negyedik vádlott Schmidt Vilmos jogász volt. Az esküdtbíróság valamennyi vádlottat felementette az ellenük hozott vádak és következményeik alól.

Mozl.

„A rezervista álma” pénteken az Apollóban. A háború pokoli borzalmainak kitett embermilliók életét mutatja be ez a film abban a környezetben, amelyben a négy és fél éves világháború végig szenvedtek. A filmtéchnika egészen különleges alkotása ez a kép, amely valóban ott készült, ahol a Halálnak volt bő aratása és így a leghivebben tükrözi vissza a nagy idők nagy eseményeit. A képet Aradon a háborús időkben óriási siker mellett vetítették és így a pénteki bemutató iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

Dr. Hirn kalandjai címmel az Urániában egy nagyhatású detektív dráma kerül bemutatásra pénteken, amely nem a bűnügyi regények borzalmait keltő eszközeivel borzolja fel az idegeket, hanem inkább az érdeklődés felkeltésére egyéb hasznos eszközöket vesz igénybe. Mindenekelőtt egy nagyon érdekes bonyodalmakkal veszi kezdetét a kép, amely tulajdonképpen nem más, mint dr. Hirn küzdelme Pinoval, a detektív-királyal. Hosszu és változatos bonyodalmakon megy keresztül a mese a végső kialakulásig.

Közzgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Július 6.) Dollár 170, марка 43, sokol 340, dinár 205, francia frank 14.5, magyar korona 17. Budapesti kifizetés 650, bécsi kifizetés 120, berlini kifizetés 42, prágai kifizetés 340.

Bucuresti kurzusok. (Július 6.) Марка 42—43, francia frank 14—14.10, dinár —, dollár 173—174, osztrák korona 110—120, magyar korona 16—17, sokol 320—330. Párisi kifizetés 14.10, newyorki kifizetés 164, prágai kifizetés 336, berlini kifizetés 41.25, bécsi kifizetés 120, budapesti kifizetés 15.50.

A leu külföldi jegyzései. (Július 6.) Newyork 55 és három tizenhét, London 7.90, Páris 6.76, Brüsszel 7.27 és fél.

Zürichi nyitás. (Július 6.) Berlin 122, Newyork 524.50, Milano 24.05, Prága 10.125, Budapest 45, Zágráb 162.50, Varsó 11, Bécs 2.375, osztrák bélyegzett korona 2.75.

Budapesti nyitás. (Július 6.) Dollár 1150, марка 271, osztrák korona 6.65, lengyel марка 22.40, lira 545, lei —.

Zürichi zárlat. (Július 6.) Berlin 120, Newyork —, Milano 2339, Prága 10.10, Budapest 45, Zágráb 162.50, Varsó 11, Bécs 2.375, osztrák bélyegzett korona 2.75.

Budapesti zárlat. (Július 6.) Dollár 1161, марка 273, osztrák korona 6.72, lengyel марка 22.25, lira 547, lei —.

— A biztosító társaságok. Bucarestből táviratozzák: A külügyminisztérium mellett működő és a békeszerződés végrehajtását ellenőrző bizottság ma közölte, hogy a trianoni békeszerződésnek a biztosító társaságokra vonatkozó rendelkezése július 26-án lép életbe. (Rad.)

A szerkesztőség

KÁROLY JÓZSEF

felel.

Cenzurat: Dr. Romul Mager.

Rezervista álma

ma az Apollóban

A városi jéggyárban

a jeget lemázsálva,
métermázsánként 40
Leiért, táblánként 5
= Leiért árusítjuk. =

Városi Gépüzemek Igazgatósága

Utlevelekre

visumot, külföldieknek utlevelet Cluj (Kolozsvárról) vagy Bucurestiből hetenként négyszer közismert pontossággal a „Kelet” hirlapiroda szerez.

Apró hirdetések.

Levelezés.

SZERÉNY ASSZONY! Kérem levelét
sürgősen átvessz Wallinger-nél Pillangó.
12374

Alkalmazás.

ÜGYES SZOBALÉANY azonnala felvé-
tetik. Cim a kiadóban. 500

UTAZÓT KERESÜNK Rech Öönczy
Drestje. 3065

KERESKEDŐSEGÉD. ki a vasszakmá-
ban járás, azonnal alkalmazást nyer
Thum Ottó özvegye cégnél Dettá, aho-
va a fizetési igényt feltüntető ajánlatok
intézendők. 3080

A ROMAN NYELVET szóban és írásban
bíró nős, családos egyén raktárnoki,
vagy más hasonló állást keres. Cim a
kiadóhivatalban. 3079

VÁRRÓNO, ki angol és francia munkát
végez. házakhoz ajánlkozik Strada Di-
mitrie Raicu (Andrényi Károly-utca) 2.
3075

BOLTI SZOLGA azonnali belépésre ke-
restetik. Linoleum, Bulev. Regina Maria
(Andrássy-tér) 22. 3077

KERESEK egy jobb mindenest augusz-
tus 1-re. Cim Kelet hirlapiroda. 12511

SZOBAINAS és szakácsné felvétetik.
Cim a kiadóhivatalban. 3087

DELUTANI FOGLALKOZAST keres ipar-
vállalatnál vagy ügyvédi irodában perieot
román megyei tisztviselő. Cimeket a ki-
adóba kér. 3088

Vétel és eladás.

VALANCIEN csipkék minden széles-
ségben, betétek, himzések nagy választé-
tével érkezett Hoffmann Sándor Arad,
Fischer Elize épület. 3081

RÖVID, keresztúros zongora eladó
Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 42.
II. ajtó 22. 11738

JÓKAY ÖSSZES REGÉNYEI. aranyo-
zott diszkiadás, 100 kötet eladó. Cim:
Wallinger hirdetőjében. 12374

OLAJOS MAGVAKAT napraforgó, bá-
nátí repcét, lenmagot, kendermagot, va-
gontételeiben veszünk és fontiekból olajat
eladunk. Goldstein olajgyár Cluj. 3086

OLAJPRISMÉNYEK, butorok, asztal-
mól, ezüst és china ezüst tárgyak stb.
eladó. Strada Consistorului (Báthory-
utca) 19. kapuval szemben lévő lakás,
12511

ELADÓ szép ebédli asztal. Piata Impera-
tul Traian (Attila-tér) 4. 3089

MŰTÁRGYAKAT porcellánokat figu-
rákat vázákat szobrokat japán és kí-
nai dolgokat antik butorokat festmé-
nyeket, mindenfajta ezüst tárgyakat,
perzsa és szmirnaszönyveket, dísztár-
gyakat és egész gyűjteményeket a leg-
magasabb árban vásárol a Salon Ar-
tistique (Bul. Regina Maria 20. Fischer
Eliz-palota) Alkalmi ajándékok dus be-
vásárlási forrása 11691

BUTOR. Ebédli és hálószobák olcsó ár-
ban kaphatók Wiegand butoraktár.
Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vé-
kony és vastag minőségben olcsón be-
szerezhető Kneszer papírkereskedőnél
Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1.
11851

MINDENKINEL TÖBBET FIZETÜNK
képekért, bronz, márvány és porcellán
figurákat perzsa szmirna argamant-
szönyveket török kendőket antik és
modern butorokért, zongorákért mo-
dern és antik díszlámpákért, japán
vázákért régi ezüst és arany műtár-
gyakért, mindenemű műbecsi révése-
gért. Szépművészeti Salon Str. Eml-
nescu (Deák Ferenc-utca) Orlovay-pa-
lota. 11911

KÖNYVTÁRAKAT, hanglegyeket, ma-
gas áron vesz Kerpel könyvkereske-
dése. 12191

ARANYÁT magas áron veszek. Reher
József Lutheráns templom mellett.
12301

LEGMAGASABB ÁRBAN VESZEK ezüst
és szönyveket, zongorákat és pianót
Salon Artistique Bulev. Regina Maria
(Andrássy-tér) 20. 11895

IGEN ELEGÁNS kiváló gyártmányu
alig használt gummiakertü Victoria-
mintó eladó. Cim a kiadóhivatalban. 500

KOVÁCSSZERSZAM a legjobb karban
eladó. Arad, Str. Pasunei (Legelő-sor)
29. szám. 3027

Ingatlan.

SAROKHÁZ korcsma és boithelyiséggel
vásártér közelében repatriálás miatt el-
adó Strada Gen. C. Coanda (Borona-
utca) 21. 3076

ELADÓ egy üzletnek való ház az állo-
más közelében. — Ugyanott lucernás
háztelek eladók. Calea Aurei Vlaicu
(Pécskai-ut) 23. 3055

STRADA GEN. C. COANDA (Borona-
utca) 50. számú ház eladó. 3074

STRADA PRIMÁ VERII (Báthory-utca)
25. számú ház jóforgalmu fűszerüzlettel
több lakással olcsón eladó. Bővebbet
ugyanott. 3073

Uzletek.

JÓFORGALMU vendéglő kerthelyisé-
ggel, nyolc éves szerződéssel, repatriá-
lás miatt eladó Bővebbet Wallinger-
irodában. 12374

Ellátás.

TISZTVISELŐ uri családnál ebéd és va-
csora kosztot keres a Piata Avram Iancu
(Szabadság-tér) közelében. Cim a kiadó-
hivatalban. 3081

Különféle.

EGY BOA találtatott kedd este a Kultur-
palota előtt. Tulajdonosa átvetheti Meer
festékhizletben. 3084

BUDAPESTRE három butorszallító ko-
csi e héten Aradról visszaindul, szállit-
mányok sürgősen előjegyezhetők. Felvi-
lágosítást Kelet hirlapiroda ad. 12510

Kitűnő jó karban lévő

Magyar Állami 8-10-es Locomobil
és egy mindenben kijavított
4 tonás teher autó vadonat új
gummival eladó. 3085

Vuleu I. Maxim
gépgyáránál Arad, Str. Col. Paullanu 5-6.
Ugyanott tanulók felvétetnek

Könyvkötészeti tanulóleány
felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Perzsa és kalotaszegi szőnyeg- javító- és arganau-műhely

Arad, Bul. Regina Maria 20. szám.
Fischer Elize-palota, bent az udvar-
ban. Garancia mellett elvállal minden-
féle javítást, tisztítást és molyok ki-
pusztítását. M. A. PASOTIAN. 3078

Házat venni

akárkét szíves tudomására
adjuk, hogy most már van
több ELADÓ gyönyörű bel-
városi modern 3-6 szobás
MAGÁNHAZ előjegyzésben.

Bővebbet: WALLINGER irodában. 12374

Keresünk bérbe

12511
vásárkú elhelyezésére
csukott és nyitott :-

raktárakat.

I. NACHT fémkereskedő,
Strada Decembrie (Fa-utca) 1.

Publicatione.

Sa aducé la cunostinta publi-
ca, ca la Directia Regionala C. F.
R. din Arad sa infiinteaza o scoala
speciala de intretinere (curs de
picheri) pe ziua de 1. August 1922.

Conditiiunile de admitere sunt:
1. Sa fie romani sau de natio-
nalitate cetateni romani cari sa
stie romaneste in vorbire si scriere
2. Sa aiba terminate cu succes
cel putin 4 clase secundare civile
liceu, gimnaziu, comerciul.
3. Sa aiba etatea intre 18-30
ani.

Doritorii de a urma cursul
acestei scoli, vor inainta pana la
15. Iulie 1922. petitile scrise cu
mana lor proprie timbrate. (1 leu
25 bani) la Directiunea VI. Regio-
nala C. F. R. Arad la cerere se vor
alatura urmatoarele documente.

a) Actul de nastere;
b) Actul de studii;
c) Certificat de buna purtare
in societate din partea primariei.
Vor fi preperati cei cu scoala
de arte si meserii Cursurile ace-
tei scoli vor dura 9 luni in tot
acest interval elevii vor primi o
diurna de 20 lei pe zi, ca spese de
intretinere fara alte indemnisa-
tuni.

Elevi se vor ingriji singuri de
locuinta si inbracmintea. Cei cari
vor fi admisi vor da o declaratiu-
ne, ca sa obliga sa serveasca ca
slujbas in administratia C. F. R.
dupa terminarea scoalei cel putin
2 ani.

Elevii vor fi supusi vizitei me-
dicale Vizita medicala se va face
la Directiunea Regionala de catra
medici C. F. R. si inainte de ince-
perea cursurilor.

Informatiuni mai amanuntite
se vor da la Directia Serviciului
de intretinere. 3082

DIRECTIUNEA VI REGIONALA ARAD

Brillians

köveket, arany és ezüst
12017 árakat magas áron veszek:

KUN, ékszerész.

MODERN

hálószobák, ebédli, férfiszobák
2005 konyhaberendezések olcsón vehetők

Cirkálal,

Arad, Bulev. Reg. Ford. (Borov Bóli-tér) 7.

Lakatos és fémzéső tanulók el-
látással vagy fűtővel
felvétetnek. Ugyanott egy acéltelén sparát
30-40 égetőtt ELADÓ.

Fleischer Testvérek vasbutor-
gyár Str. Bucea Sírana (Aofich Lajos-
utca). 12509

Brillians köveket, platina,
arany- és ezüst-tárgyakat
a legmagasabb áron vesz:

Hirsch Jenő órás és ékszerész

Strada Metianu (Forray-u.) 12125

Benzin

rafinált petroleum, kü-
lönböző kenő olajok és
nyersolaj, cséplési
idényre érkezett.

Vuleu J. Maxim

oéghoz Arad, Str. Colonel. Paullanu 5-6
(Fábián László-u.) 2389

Borkövet

minden mennyiségben vesz

RUZSONYI LAJOS

borbizományi és ingatlan forgalmi ügy-
nöksége Sírna (Világos). 1556

AZ IGAZI UTATI

12391 Hamburg & Posteliek

FR. H. SOLTAU, betegkezelés

kölségeket megfizetnek

szőlő, ellenkező esetben az összes

borait, szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

gátat, ellenkező esetben az összes

szőlőket, ártalmatlanossá-

Utleveleket

3 nap alatt láttamoz 45 Leleért Dr. Boér Kálmán keresk. irodája. —: Gyűjtőhelyek: Weinberger
János cipőüzletben Fürst és Lészay váltóüzlete Bulevardul Regina Maria (Andrássy-u.) 20. szám
és Weiss Dávid-féle üzlet Strada Marasesti (Kossuth-utca) 62. szám. Rendőrprefektura mellett 12507

Nyomatok az Aradi Nyomda Vállalat rotációs gépén. Kiadó: tulajdonos Aradi Nyomda Vállalat

A magyar nemzetgyűlésről.

Vita a főrendiház körül. — Egyetlen magyar nő-képviselő. — Szocialista vita.)

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés csendesen kezdődő ülése előtt élénken foglalkoztatta a politikai köröket az a hír, hogy a kormány a nemzetgyűlés munkarendjét úgy állapítja meg, hogy az indenitási javaslat letárgyalása után még a főrendiházi reform javaslatát is letárgyalják. Ezzel azt akarja a kormány elérni, hogy össze már két kamara rendszerű országgyűlésre való áttérés után elővegye a többi törvényjavaslatát is, ezek között elsősorban az adójavaslatokat. Az ellenzék részéről azonban a munkaprogram ilyen módon való megváltoztatását csak ijesztésnek veszik, melyet azért tartanak szükségesnek a kormánypárt körében, hogy az indenitást simán tárgyalassák le, amelyre, mint a tegnapi izgalmas ülés is mutatta, nincsen komoly szándék. Amennyiben a kormány szünet előtt jönne a főrendiházi reformmal, az ellenzék azt erős ellenállással fogadná. A nemzetgyűlés mai ülésén bemutatják a több mandátumú képviselők lemondását az egyik vagy a másik mandátumukról. Peidl Gyula szociáldemokrata budapesti mandátumáról mondott le, ennek következtében Kéthli Annát a szocialista lista következő tagját hívták be a nemzetgyűlésbe erre a mandátumra. Kéthli Anna lesz a nemzetgyűlésnek az egyetlen női tagja. Az indenitás vitájához elsőnek Csizmadia Sándor orosházi képviselő szolt hozzá. Indítványt nyújtott be a kötelező vámszedés eltörlése, a malmok szabadversenyének következtében feleslegessé vált malomellenőrök felmentése, valamint az ellátatlanok illetményeinek pénzbeli kiszolgáltatása érdekében. Propper Sándor szociáldemokrata azzal kezdte fel szólalását, hogy fogadtatásuk a nemzetgyűlésben arra enged következtetni, hogy azok a komoly építőmunkára irányuló szándékok, amelyek a szociáldemokratáknál megvannak, a túlsó oldalon nem találhatnak megértésre.

Szabó Sándor tiszalöki képviselő: — Amilyen a jónapot, olyan a fogadj Isten.

Propper beszéde további során kifejtette, hogy különösen az szült nagy visszatetszést, hogy a szocialistáknak azt kiáltották hogy „likvidáljuk a bolsevizmust és az ellenforradalmat.”

— Kinek, minek mi érdeke az, hogy a kérdést feszegetse, azt most ne kritizáljuk, — folytatta Propper beszédét — vagy érdeke az valakinek, hogy a munkásokból erőnek erejével bolsevistákat csináljon. A hibát nem lehet más hibával jóvátenni. Deklarációknak utaltunk a bajok orvoslására. Nekünk kötelességünk, hogy vállalkozzunk a jó orvos szerepére. Vilmos császár azt mondotta: „Die Sozialdemokraten sind vaterlandslose Gesellen.”

Grieger közbeszólt: — Kommunista munkásnak nincs hazája!

Propper: — Minálunk azt ugfordították, hogy a szocialisták hazátlan bitangok. Ha bármelyik munkás sorsát nézem és vizsgálom, akkor szeretném tudni, hogy miért nem nemzeti alap az, amilyen mi állunk?

Felkiáltások az egységspárton: — Ezt mi is szeretnénk tudni! Érezni kell ezt és nem mondani!

Prónay György báró: — Ezt mástól nem tanulhatja!

Propper: — Az itt született, itt dolgozó és itt katonáskodó munkás miért nem nemzeti alapon áll? A munkás-kérdést azonban olyan irányba terelték, amelyben nem lett volna szabad. Németországban voltak más jel-szavak is. Ha a múltban is így lett volna nálunk, nem vagdosnák állandóan a fejünkhöz a külföldi munkáspártok viselkedését, melyek nálunk sem jobbak, sem rosszabbak. Magyarországon a háború előtt a munkásosztály helyzete a legrosszabb volt az egész világon. Képviselője nem volt, pedig a mostani választás bizonyítja, hogy ki képviseli a munkásságot. Nem áll a miniszterelnöknek az a beszéde, hogy itt valaki osztályuralmat akar.

Gróf Bethlen István miniszterelnök: — Senki sem törekedik erre, ezt mondtam!

Propper: — Parlamenti szereplésünk ma emellett szól. Csak azt akartuk elérni, ami a külföldön már a háború előtt megvolt. Közöttünk a hazafiságban csak a definícióban lehet eltérés. Hangsúlyozom, hogy aki a népet szereti, erőssé és teljesítőképesse akarja tenni, az a legigazibb hazafi. Nagyön fáj, hogy ezért a definícióért sértésekkel találkozunk. Azt mondják, hogy internacionalisták vagyunk, igenis azok vagyunk! (Zaj az egész Házban.) Én nem veszem például rossz néven a ka-

tolikus klérustól, hogy internacionalis. (Viharos felzudulás.)

Vass miniszter: — Nem igaz, van magyar katolikus egyház! (A kormánypárton és a keresztény ellenzéken nagy taps.)

Propper: — Internacionálizmusunk védelem az internacionális tökével szemben! A másik vád az ellenünk, hogy a háború elvesztésének okozói vagyunk. A magyar munkás a harctéren megtette a kötelességét.

Felkiáltások a kormánypárton: — Ugy van! De mi van a vezetőikkel?

Propper: — Elleneztek a háborút, mert a háború meglizenésére még a nemzeteknek sincs joguk. A központi hatalmak már a marnei csatával elbuktak. Pártunk a háborúért és az utána bekövetkeztékért felelősséget nem vállal és ha folytonosan ez a demagógia nyilvánul meg velünk szemben... (Óriási vihar.)

Felkiáltások: — Ki felelős a kommunizmusért?

Propper: — A háború végén az elkeseredés robbantotta ki a forradalmat.

Felkiáltások a kormánypárton: — Hazugság! Az agitátorok fegyverezték le a katonákat! Most a bűnösök keresik a bűnbakot!

Propper: — Szakítsunk a vádaskodással. Az ítéletet hagyjuk a történelemre. Teremtjük meg a belső békét. A kurzus ha még nem is bukott meg, de már lemorzsolódott.

Beszéde végén Popper a kivételes hatalom megszüntetését követelte.

BUDAPEST. A nemzetgyűlésen ma indítványt nyújtottak be, hogy parlamenti bizottságot küldjenek ki a lakásrendelet és a drágaság ügyében. Azután folytatták az indenitás vitáját.

Vádbeszéd az orgoványi gyilkosok ellen.

BUDAPEST. Az orgoványi gyilkosság bünperének mai tárgyalása elején Ziegler ezredes elnök szóváltette, hogy a vádlott Danics feleségét a foglyok szobája előtt valaki sértő szavakkal illette és azt sirva panaszkolta el az urának. Az elnök erőlyes megtorlást helyezett kilátásba hasonló eset előfordulása esetén. Több jelentéktelen vallomást tevő tanu kihallgatása után a tárgyalásvezető folytatta az iratok felolvasását. Ennek folyamán ismertette a csendőrfelügyelőség ügyészének az iratát, amely közli, hogy Héjjas Iván annak idején parancsot adott Zbonának, hogy Páncélt, Schmiedtet és Becket tartóztassa le és végeztesse ki. Héjjas Iván e tényével a gyilkosságra való felbujtás bűntetté: követte el. Ez a bűncselekménye azonban az amnesztiaerődelet értelmében közkegyelem alá esik. A közkegyelem a forradalmi idők hangulataira, eseményeire való hivatkozással olyan esetekre szólt, amikor viharzó szenvedélyükben és hazafias felháborodásukban követtek el a forradalmi akciók reakciójaképen. Schmitz Rezső dr. csendőrezredes ügyész terjesztette ezután elő vádbeszé-

dét. Többek között a következőket mondotta:

— Magyarország ezeréves fennállásának legszomorúbb korszakában, a proletárdiktatúra idejében a polgári társadalom nem tudta megdönteni a fennálló rendszert. Történtek azonban e tekintetben kísérletek, de valamennyit vérbefojtottak. Az utolsó ilyen kísérlet 1919. június huszonegyedikén történt és szomorúan végződött. Ekkor alakult meg a szegedi kormány és a szegedi hadsereg. Ott azonban különböző okoknál fogva nem tudták a mozgalmat olyan erőssé tenni és úgy kifejlesztetni, amint az szükséges lett volna. Éppen ezért a szegedi kormány megbizta Héjjas Ivánt sőt parancsot adott neki, hogy Kecskeméten és környékén karhatalmat szervezzen és behívja annak a kötelekébe az összes katonaköteleseket. Céljuk az volt, hogy az ellenforradalom során használt fegyverek és hadiszereket összegyűjtsék. A karhatalom összegyűjtése igen nagy nehézségekkel járt, mert sokan féltek bevonulni. Héjjas Iván a katonaköteleseken kívül még önként jelentkező polgári egvényeket is felvett a hadseregébe.

Az ezredes ügyész ezután részletesen ráért a vád lényegére. Részletesen elmondta az áldozatok meggyilkolásának ismeretes körülményeit. A bűncselekményre vonatkozólag pedig kijelenti, hogy kötéltálati halál jár érte a katonai büntető törvények értelmében. Az ítélet meghozatalát a bíróság bölcs belátására bizza, azonban figyelmezteti arra a törvényszéket, hogy ez az ítélet fogja a legjobban bizonyítani, hogyha a trianoni béke azt a szerencsétlen összeronesolt országot teljesen le is rombolta, a törvény tisztelete épp olyan itt, mint régen, mert Magyarországon jogrend van és lesz. Ezután Cziáky ügyvéd, Zbona védője beszédeben azt hangoztatta, hogy védenice tulajdonképpen egy parancsot teljesített, majd pedig azt mondotta, hogy meg kell vizsgálni ennek az embernek a múltját és az egyéniségét, aki tizennégy évig volt a jogrend és a vagyonbiztonság őrzője és aki a negyvenkét hónapos harctéri szolgálata alatt hős volt, hogyan juthatott el a vádlottak padjára. Itt a vádlottak és különösen a védenice, kénytelen volt a gyűlölet különféle megnyilvánulásait, köpködésekét és inzultusokat tűrni, azért mert a zsidóság ezt a tárgyalást valóságos tetemrehívási jelleggel ruházta fel. Védekezni kell ez ellen, — szörinte, — mert nincs igaza a zsidóságnak, ha így állítja be a dolgokat. Nemcsak a védenice, hanem a zsidóság is hibás abban, hogy a dolgok idáig feljutottak.

Györfy őrnagy itt közbevetésként: — Már több ízben kértem az urakat, hogy ne tessék itt folyton zsidóságról beszélni. Ne általánosítsunk! Meggyőződésem szerint vannak becsületes és nem becsületes emberek minden fajban és minden felekezetben.

Cziáky ügyvéd, Zbona védője, folytatta az orgoványi gyilkosok perében védőbeszédét. Kifejté, hogy védenicét a hónapok óta tartó vizsgálati fogság teljesen tönkretette és memoriaját is megviselte. Ezt a körülményt senki sem veszi tudomásul, hanem mindenki fásult közönyvel viseltetik iránta. Zbona ellen nem bizonyítottak sokat a tanuvalomások, amelyek ellentmondók voltak. Beckett például Francia-Kissnek gondolták, most pedig határozottan ráismernek. Hosszabb beszédben bizonyítja, hogy Zbona ellen a rablás ténye nem nyert beigazolást.

(A tárgyalás folyik.)

— Munkaközvetítés. Az aradi állami munkaközvetítő hivatal vezetője a következőket közli az érdekeltekkel: Állást keresnek: 1 vaskereskedősegéd, 1 molnár, 1 gépész, 1 cseléd, 1 szakácsnő, 1 szoptatósdada, 1 fényképész, 1 fűszerkereskedősegéd, 1 cipész, 1 vízvezeték szerelő és 1 tisztviselő. Állást nyertek: 1 szakácsnő havi 300 lei fizetéssel, 1 kufatófiu, 1 szabósegéd, 5 mindenesnő és 1 kocsis az ineni (borosjenői) állami gyógypedagógiai intézethez.

HIREK

— VIDÉKI HÁTRALEKOS ELŐFIZETŐINKHEZ. Vidéki előfizetőink között sokan vannak még, akik — dacára többszöri felhívásunknak — az „Aradi Közlöny”-ért való előfizetési tartozásukat nem egyenlítették ki. Felkérjük ugy ezen előfizetőinket, mint azokat, akik július 1-vel a lapra való előfizetésüket nem újították meg, hogy az esedékes összeget a kiadóhivatalnak beküldeni szíveskedjenek.

— A román állampolgárság megszerzésének határideje július 26-án jár le. Eddig az ideig mindenki, aki még nem szerezte volna meg magának az itteni illetőséget, nyilatkozatot köteles tenni arra nézve, vajon hajlandó-e magát az optálásnak alávetni vagy sem.

— Aradi iskolaügyek a búcaresti tanügyi kongresszuson. Megírtuk, hogy Bucestiben országos tanfelügyelő kongresszust hívtak össze. Értesülésünk szerint előkészítő bizottságot alakítanak, amelynek feladata lesz a különböző tanügyi javaslatokat a közeli napokban megtartandó kongresszus elé terjeszteni. A kongresszuson Moldovan József aradi tanfelügyelő is részt vesz, aki az aradi zsidóiskola ügyéről az újonnan felállítandó tanítóképzőről és a tanszergyár létesítéséről fog referálni a kongresszus vezetőinek.

— Pénztári órák az állami adóhivatalban. Mihezértartás végett közöltetik, hogy folyó év és hó 7-étől kezdődőleg a román kir. állampénztárnál a pénztári kezelés — az eddigi 9—12 óra helyett — 8—11 óráig tartatik.

— Atutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank. (Minorita-templommal szemben.)

— Aradi sakkszenzáció. Dr. Janny Géza aradi ezredorvos, az ismert sakkiro vasárnap délután fél háromkor az Eminescu (Baross) parkbeli kiosk terrasszán 30 ellenfél ellen egyszerre szimultán sakkjátekot fog játszani. A mérkőzésben résztvenni óhajtok lehetőleg vigyene magukkal sakktáblát figurákkal.

— Csehek német iskolák bezűntetése ellen. Türelmességüknek és okosságuknak szép példáját adták a csehországi Steinschönau német többségű város csehnei. A csehszlovák kultuszminisztérium ugyanis elrendelte, hogy e városban az egyik iskola két német osztályát szűntessék be. Erre a városi képviselő-testület cseh tagjai memorandumot intéztek a kultuszminisztériumhoz, melyben a rendelet visszavonását kérték, amit ezzel indokoltak: 1. elene vannak elvi indokból, mivel minden korlátozás az iskolaügy terén a népművelődés kárára van, 2. mivel az említett osztályok bezűntetése rendkívüli horderővel bírna a két népnek a békés együttélésére ugy a városban, mint annak környékén.

— Egy kiló zsír Budapestén 350 korona. Az árusok tulnyomó része tegnap óta 330 koronáért méri a zsír kilóját, egyes henteseknél azonban már 350 korona az ára kilónként.

Miként szerezhető meg az illetőség Aradon

Az illetőségi bizonyítványok kiállítása iránti kérelmek mikénti szerkesztésére és benyújtására vonatkozólag a városi tanács a következőket közli: I. A Romániában tartózkodó egyének kötelesek a kérelemhez a bejelentő hivatali lap másolatot, a népesedési hivatali bulletin model No. H. csatolni, ezenkívül kérelemben pontosan felemlíteni, hogy mióta tartózkodnak Aradon és kötelesek csatolni az adófizetésre vonatkozó okmányokat és a személyi adatokat, házasságkötési és gyermekek születésére vonatkozó okmányokat. A kérelmek az aradi I. ker. vagy H. kerületi előjáróság útján terjesztendők fel a városi tanácshoz szabályszerű bélyeggel ellátva.

— Jövahagyott szabályrendelet. A városi tanács által készített új vízvezetési és csatornázási szabályrendeletet dr. Marcus Mihály prefektus ma jövahagyta.

— Hindenburg elítéli a politikai gyilkosságokat. Bécsből jelentik: Hindenburg a Hannoversche Courier-ban válaszol arra a kommunista részről tett megállapításra, hogy ő a német népszervezetekkel összeköttetésben áll. Rövid nyilatkozatának az a lényege, hogy minden politikai gyilkosságot, mint megvetésreméltó gyáva gaztettet, a legélesebben elítéli. Németországnak nyugalomra van szüksége, mondja, a nyilatkozatban és addig ez a nyugalom nem állhat helyre, amíg egyik politikai gyilkosság a másikat követi.

— Új gyógyszereszek. Faragó Tibor és Holländer János, kik Aradon a Hajós-gyógytárban végezték gyakorlati előtanulmányaikat, kitüntetéssel tették le a gyakornoki, illetve a további működésre képesítő vizsgát a budapesti egyetemen.

— A kanizsaiában a humor frissit és fűt. Egy letört ar. gavallér, Szabó Gyula—Licker-affér pikantériája, Valami az aradi sziniskoláról a „Gyilkos” e heti számának aradi szenzációi. Mindenki, aki jól akar mulatni, vásárolja meg. Egyes szám ára 4 lei.

— Négy év után ma kőbányai részvénysört íhat a Központi étteremben.

— Kadima—Hakoah barátságos mérkőzés vasárnap délután 7 órai kezdettel az óvár-teri sporttelepen.

— Kedvezményes utazás a pozsonyi mintavásárra. A Kereskedelmi és Iparkamara értesíti a kereskedőket, hogy a búcaresti kereskedelmi minisztérium a pozsonyi mintavásárra utazó romániai kereskedőknek a CFR. vonalain lakóhelytől a cseh határállomásig e hó 6. és 16-a között 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett. A vasuti jegy a cseh határállomásig egészben megváltandó, a pozsonyi mintavásár iodájában lebélyegzendő s az így lebélyegzett vasuti jegy ingyenes visszautazásra jogosít. A cseh vasutak a vásárra utazó közönségnek tudvalevőleg 33 százalékos kedvezményt adnak.

— Helyreigazítás. A tegnapi számban megírtuk, hogy egy timisourai kereskedőt tegnap este meglóptak. Utólag nyert információk szerint a lopás nem a Venezia kávéházban, hanem a „Szép” vasuti szalodában történt.

II. A nem Romániába élő kérelmezők, akik aradi illetőségüknek bizonyítását kérik, kötelesek a I. bekezdésben körülírt személyi és adózási adatokat közölni, ezenkívül kötelesek a lakóhelyükre illetékes I. fokú közigazgatási hatóságtól (törvényhatósági városokban a tanácstól) vagy a magyar királyi belügyminisztertől, Magyarország területén kívül lakó pedig Magyarország bármely külképviseleti hatóságától vagy a magyar királyi belügyminisztertől oly tartalmu okmányt bemutatni, melyben bizonyítják az, hogy a kérelmező magyar vagy osztrák állampolgárságot eddig nem optált. Ezen kérelmek is bélyegkötelesek.

— Talált pénz. A mai nagyvásáron 2000 leit találtak. Az igazolt tulajdonosa átvetheti a rendőrségen.

— A hőhullám Budapestén. Budapest. A hőhullám megérkezett. Minden tülzás nélkül állítható, hogy Budapestén ázsiai klíma uralkodik ma. Nappal átlag 38—40 fokot mutat a hőmérő Reaumur szerint és a legutóbbi éjszakán is csak 25 fokig szállt le a hőmérő higanyoszlopa.

— Rágalmazó varrónő. Horváth Erzsébet varrónő állott ma délelőtt rágalmazással vádolva az aradi bűntető járásbírósa előtt. A varrónőt több uriház foglalkoztatta, közülük az egyiknél, ahol Horváth Erzsébet hosszabb ideig dolgozott — különféle tárgyak tűntek el annakidején. Mikor kutatni kezdtek az ellopott holmik után, Horváth Erzsébet azt mondta, hogy biztos tudomása van arról, hogy a tárgyakat Molnár Anna nevelőnő lopta el. A nevelőnőt a varrónő gyanúsítása alapján el is csapták állásából, majd amikor kiderült, hogy ártatlan, Horváth Erzsébet ellen a nevelőnő feljelentést tett az aradi járásbírósaon rágalmazás miatt. A mai tárgyaláson súlyosbító körülménynek tekintették azt, hogy Molnár Anna Horváth Erzsébet szóbeszéde folytán az állását is elvesztette. A bűntető járásbírósa Molnár Erzsébetet ezért 10 napi elzárásra ítélte.

— Razzia. Az aradi államrendőrség tegnap este nagyszabásu razziaát tartott. A razzian sikerült le tartóztatni két régen körözött zsebmészőt, akik bevallották, hogy Aradon több lopást követtek el.

— Kocsival elütött asszony. Ma délelőtt a Piata Avram Jancu (Szabadság-terén) súlyos szerencsétlenség történt. Kajtor János kocsija elütötte Vékony Sándornét, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Az elgázolt asszonyt a közkörházba szállították. Kajtor János ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Súlyos mütét aradi származásu pesti kereskedőn. Rosenberg Arthur az aradi társaságokban is jóismert posztókereskedő súlyos mütétnek veti magát alá a napokban az egyik bécsi szanatóriumban. Rosenberg Arthurt néhány év óta súlyos lábántalmak gyötörték. Kezeltette magát és amikor már állapota javulófélben volt, sajnalatos baleset érte, eltörte a ballábát. Lábtörése olyan természetű volt, hogy mindenképpen mütétet kellett rajta végrehajtani és ezért egy bécsi szanatóriumba vitette családja. Ma aradi rokonai levelet kaptak Bécsből, amelyből arról

értesülnek, hogy Rosenberg ballábát a napokban többől amputálják és helyébe műlábat kap.

Francia nyilatkozat a hágai konferenciáról.

HÁGA. Alphon francia delegátus a hágai konferencia eddigi tárgyalásairól a következő nyilatkozatot tette:

— Az eddigi tárgyalásokat semmi sem zavarta meg. Mindenekelőtt azonban attól tartunk, hogy a mostani viszonyok között nagy nehézségekbe fog ütközni az oroszokkal való megállapodás. — Vannak azonban szerencsére biztató jelek is. Sokolnikov orosz pénzügyi delegátus a magántulajdon kérdésében kiküldött albizottságnak emlékiratot adott át az orosz pénzügyi helyzetről. Az emlékirat szerint a szovjet kormány valószínűleg hajlandó lesz mérsékelni kommunista állásfoglalását. A szovjet a pénzrendszer visszaállítását és a magántulajdon felélesztését tervezi, ezzel kapcsolatban az állami kereskedelmi monopóliumot részben meg akarja szüntetni. Mindez annak a bizonyítéka, hogy az integrális marxizmus nem vihető keresztül.

TA VIRATOK.

A drágaság letörése Magyarországon.

BUDAPEST. Az egységes párt mai értekezletén a drágaság kérdésével foglalkoztak. Azt az indítványt tették, hogy a nemzetgyűlés egy állandó bizottságot küldjön ki, amelynek joga legyen a drágaság kérdésében meghatározni minden érdekelt felet. Ez a bizottság ellenőrizné a gyárak és ipartelepek a közellátásra vonatkozó számláit és munkájáról minden hónapban jelentést tenne. Gróf Bethlen István miniszterelnök elfogadásra ajánlotta az indítványt és egyben kijelentette, hogy hajlandó minden ellenzéki oldalról jövő hasznos javaslatot megfontolni és esetleg el is fogadni. De kijelentette, hogy nem hajlandó tünni azt, hogy egy kisebbség mint az a legutóbbi napokban is történt, arra törekedjék, hogy a parlament munkarendjét megállapítsa és ezzel az irányítást magához ragadja. Hangsúlyozta még, hogy a kormány mindent megtesz a drágaság letörésére. Vass József népjóléti miniszter a hivatalos lapban ma megjelent lakásrendeletet ismertette a pártértekezleten. A rendeletet bejelentette, hogy ma foglák bemutatni a nemzetgyűlésnek és kéri annak egy ad hoc bizottság elé utalását.

BUDAPEST. Gróf Bethlen István miniszterelnök ma tájékoztatta a miniszterelnökségen a sáto képviselőit a kormány drágaság elleni akciójáról és a lakásrendeletéről. A miniszterelnök kijelentette, hogy a drágasággal kapcsolatos ügyeket a nemzetgyűléssel együttesen kívánja elintézni. A drágaság kérdése elsősorban a valutakérdéssel, illetőleg a drágaság a valuták árának hanyatlásával a legszorosabban kap

csalatos. A teendő intézkedéseknél tehát erre a körülményre figyelemmel kell lenni. A kormánynak tehát elsőrangú feladata hogy az állam egyensúlyát helyreállítsa, mert a magyar valuta enyelkedése és a drágaság csökkenése elsősorban ettől várható.

A német „Consul-szervezet“

Rathenau német külügyminiszter meggyilkolásával kapcsolatban sok szó esett az ugynevezett „Consul-szervezetről“, mely rövidítve C. szervezet néven is szerepel. Ennek a szervezetnek a tagjai közül kerültek ki ugyanis nemcsak Rathenau, hanem Erzberger gyilkosai is, név szerint Killinger, a Tillessen fivérek mint értekezési szervező, valamint Schulz, a gyilkosság végrehajtója. „Consul-szervezet“nek azért hívják ezt az organizációt, melyet ép úgy mint a többi hasonló titkos szervezetet most Németországban feloszlattak, mivel látható feje Erhardt kapitány volt, aki 1920. márciusában brigádjaival részt vett a Kapp-pucsbán, baráti és bajtársi körben „consul“-nak nevezik. A szervezet központja és főirodája Münchenben volt, célja: a német nemzeti gondolat terjesztése, harc minden nemzetközi mozgalom és a zsidóság ellen, elszánt férfiak toborzása és Németország politikai forradalmasításának megakadályozása. Tagja lehetett minden nemzeti érzésű német, idegenfajának kizárva. A szervezetbe való felvétel alapfeltétele volt a szervezet céljainak és munkájának legszigorúbb titokban tartása. Honnan kapta ez a szervezet működéséhez a pénzt, az még ma is rejtély.

Napszurás és kopasz fej

(A nyár veszedelme.)

A napsugarak teljes forróságukkal tüznek le a földre. Általában áldások, de veszedelmesekké is válhatnak. Forró nyár idején ugyanis nem egy ember esik az ugynevezett napszurás áldozatául. Ez akkor következik be rendszeren, ha a bőrünkre túlságosan intenzíven süt a nap. Különösen veszélyes födetlen főket hosszabb időre kitenni a napsugárnak, ha nem védi megfelelően sűrű hajzat és ha nincs hozzászoktatva a napsütéshez. A födetlen fővel való járás előfeltétele a tréning, vagyis a testnek rendszeres és lassu hozzászoktatása a napsütéshez. Ha nem tréningezett testtel veszünk napfürdőt, amely a tréningezett testnek jót tesz, nemcsak a bőrünk sültet le, hanem idegzavarok is bekövetkezhetnek, sőt többé-kevésbé súlyos bennulások is. A nyári hónapokban viseljük könnyű és világos, a napsugarakat visszaverő ruhát, különösen pedig kényelmes és puha gallért. Különösen a kövéreket fenyegeti a napszurás és gutaütés veszélye, ellenben gyöngék és szivbetegkevesebbé, viszont ez utóbbiaknál a napszurás következményei rendszeren súlyosabbak.

A magyar korona romlásának oka: a bankóprés.

BUDAPEST. Kállay Tibor pénzügyminiszter ma nyilatkozott a Magyar Hírlapnak a magyar korona romlásáról. A miniszter nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Koronánknak az utóbbi időben bekövetkezett esése belső gazdasági helyzetünk által nem indokolt. Kereskedelmi mérlegünk az 1922. év első negyedében az 1920. évi első negyedével szemben jelentős javulást mutat. Az állam pénzügyi helyzete sem alakult rosszabbul, mint ahogy azt számításba vettük. A helyzet or-

vosolható, ha megfesszük azokat az intézkedéseket, amelyek az államháztartás rendezésére szükségesek. A közönség idegességét az okozza, mert látja, hogy az államnak minden héten igénybe kell vennie a bankóprést. Mindez azonban egy csapásra megszűnik, ha meghozzuk az új hozadéki adótörvényeket, nevezetesen a földadót, amelyek képessé fognak tenni bennünket arra, hogy a bankóprés igénybevételét igen jelentékenyen korlátozzuk és ezzel az államháztartás helyzetének rendezése felé igen nagy lépéssel előrehaladjunk.

Közgazdaság.

A márka újabb zuhanása

A márka Zürichben a mai napon 17 ponttal esett, ami a márka zuhanásában is rekordot jelent. A márka ma csaknem elérte az egy svájci centimest s ezzel bevonult Közép-Európa leggyöngébb valutái közé. A budapesti tőzsdén ma a leu 720-ra emelkedett.

Aradi valutaárak. (Július 7.) Dollár 172, márka 40, sokol 340, dinár 200, francia frank 14.5, magyar korona 17. Budapesti kifizetés 680, bécsi kifizetés 122, berlini kifizetés 40, prágai kifizetés 345.

A leu külföldi jegyzései. (Július 7.) Newyork 0.52, London 8.69, Páris 6.40, Brüsszel 6.7.

Zürichi nyitás. (Július 7.) Berlin 111, Newyork 253.50, Milano 23.16, Prága 10.50, Budapest 44, Zágráb 160, Bécs 1.05, osztrák bélyegzett korona 2.25.

Budapesti nyitás. (Július 7.) Napoleon d'Or 4700, márka 263, osztrák korona 580, leu 700, lengyel márka 2525. Kifizetések: Bucuresti 700, Milano 5500, Berlin 259, Bécs 5800, Páris 100.00, Varsó 25.25, Zürich 238.00.

Zürichi zárlat. (Július 7.) Berlin 103.50, Newyork 523.85, Milano 23.20, Prága 10.50, Budapest 44, Zágráb 158.50, Bécs 10.75, osztrák bélyegzett korona 250.

Budapesti zárlat. (Július 7.) Napoleon d'Or 4960, márka 263.50, osztrák korona 550, leu 708, lengyel márka 2670. Kifizetések: Bucuresti 720, Milano 5710, Berlin 250, Bécs 5700, Páris 100.00, Varsó 2250.

— A nagyvásár első napja. Kábító forróság tette egyhangúvá a nyári nagyvásár első napját. A vásár lanyhaságához nagyban hozzájárult az, hogy a mezeti munkákat végző falusiak távol maradtak a vásártól. Azonban dacára az aránylag csekély forgalom vásárnak, a tipikus vásári kikiáltók most sem maradtak el. A tikkasztó hőségben fáradtan kiabáltak bele a kíváncsiskodók tömegébe a sablonos mondókaikat. A legnagyobb forgalom talán az ócska-piacon volt, ahol csaknem új árak árán adták el az ócska, kopott portékákat. Az élelmiszerpiacon a zöldségfélékben némi árcsökkenés volt tapasztalható. A tojást 80—90 baniért adták. A cseresznye kilója 4—6 lei volt. A gabonapiacra a követ-

kező árak alakultak: búza 380—90, árpa 310—20, zab 310—15, tengeri 345 lei métermázsánként. Nuliliszt kilója 6 lei, főzöliszt 520, kenyérliszt 480 volt. Az állatvásáron a következők voltak az árak: szarvasmarha kilogrammonként élősúlyban 8—9 lei, borjú 10—13, sertés 17—20.

Irodalom és művészet.

* A nyári szinkör műsora. Szombaton: Boccacio. Vasárnap d. u.: Sziniiskolai vizsgaelőadás. Este: A notredami toronyőr. Hétfő: Cigánygrónó. Madarász Margit vendégfelleptével. Kedd: Csárdáskirályné. Madarász Margit vendégfelleptével.

* A budapesti Belvárosi Színház kiváló együttesének aradi vendégtékei néhány napig szünetelnek, mindaddig, amíg a játszási engedély megérkezik Aradra, ami a legkövetkező időben belül megtörténik.

* Ma, szombaton este a tavaly télen új rendezésben és szereposztásban színrekerült és nagysikert ért Boccaciot, a klasszikus operettzeneirodalom gyöngyét tüzte műsorra a színház igazgatósága. A címszerepet Halmos Mici játszta. A többi főszerepeket Várady Margit, Szeghő Lili, Zilahy Irén, Selmecey és Faludy. A pompás operett előadására rendes esti helyárakkal jegyek a színházi pénztárnál válthatók. — Sziniiskola vizsgaelőadás. Vasárnap délután a legifjabb színész generáció tesz tanúságot az évi előhaladásukról. Színrekerül az összes növendékek részvételével Suppé bájos egyfelvonásos operettje, Kakasfi ur kalandja és Herczeg Ferenc Gyurkovics lányok vigjátékából részletek. A vizsgaelőadás rendkívül mérsékelt helyárakkal kerül színre. E vizsgaelőadással a két éves tanfolyam

befejeződik és hat-nyolc növendék nyer diplomát a színjátszás művészetéből. — Vasárnap este egyhónapi erős próbák után A notredami toronyőr vagy Eszmeralda, a szép cigányleány izgalmas és érdekfeszítő párisi dráma kerül színre. A francia színpadokon tíz év óta műsoron van a darab. Az aradi előadásban az egész színtársulat közreműködik.

* Haladás előadás a nyári színházban fél hatkor. Előadást tart Zima Tibor kamarai főtákar Európa betegségeiről.

— Aradi színház parküdnepélye vasárnap, július hó 16-án egész nap a Baross-parkban, az egész színtársulat közreműködésével.

* „A rezervista álmá“. Az Apolló színház általános érdeklődés mellett kezdte vetíteni ideai sláger-képét. A rezervista álmát, amelynek sikere messze felülmulta a repriek átlagos sikerét. A háborús idők eme legnagyobb alkotása méltán keltett feltűnést, mert nem volt igény, amely a pénteki bemutatója alkalmával kielégítetlen maradt volna. A darab a világháború véresen reális eseményeiből meríti anyagát és érdekességét képezi azon körülmény, hogy valóban ott készültek felvételei, ahol a halál aratta bő aratását. A nagyszerű képet még három napon át tartja műsoron az Apolló, hogy mindenkinek módjában legyen megnézni.

* Dr. Hirn kalandjai címen pénteken egy szenzációs detektív történetet mutatott be megérdemelten nagy siker mellett az Uránia színház. A detektív-regények borzalmait ezuttal elmaradtak. Nem gyilkosságok és gyilkos üldözések adják meg a kép anyagát, hanem egy eredeti ötlet, amely lyel dr. Hirn Finó detektívról szól meg akarja tréfálni és egyben megsegíteni. Hosszu, változatos bonyodalmakon vezet a kép a megoldás hoz, közben azonban számtalan felvétel vált ki derűtséget, majd pedig az izgalmas képek feszítik meg az érdeklődést a nézőtérben. A képet utoljára szombaton vetíti az Uránia.

— Drágul a távirat és a villamos Ausztriában. Bécs. A táviratok díját a mai napon tetemesen felemelték. Magyarország, Németország, Csehszlovákia és Románia relációiban minden szó száz koronába kerül ezután, a többi országokba minden egyes szó 160 korona. A villamos jegyek árát is felemelték. Egy szakaszjegy 260 korona nappal, este fél tíz után pedig 300 korona.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF

felel.

Cenzurat: Dr. Romul Mager.

A városi jéggyárban

a jeget lemázsálva,

métermázsánként 40

Leiért, táblánként 5

Leiért árusítjuk.

Városi Gépüzemek Igazgatósága

visumot, külföldieknek utlevelet Olaj (Kolozsvárról) vagy Buourestiből hetenként négyszer közismert pontossággal a „Kelet” hírlapiroda szerez.

Nyomtatás az Aradi Nyomda Vállalat működéséről és a Kladdóulajdonos Aradi Nyomda Vállalat